

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:
Egész évre . . . 200 Lei
Félévre . . . 100 Lei
Negyedévre . . . 50 Lei

HIRDETMEÉNYEK DIJA:
milliméter díjszabás szerint.

Nyilttéri közlemények sora:
25 Lei.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos: Dr. Sándory Mihály.

Megjelenik vasárnap reggel.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
Regele Ferdinand-ut 34.
(Sándory-ház.)

Kéziratokat csütörtök estig
fogadunk el.

Telefon: 14.

Egyes szám ára 4 Lei

GYERGYÓ

Pünkösöd.

A tavasz a természeti erők ébredése, a pünkösöd pedig új erkölcsi világrend születésének évfordulati ünnepe.

Az emberi szellem több ezredéves küzdelmének sikertelensége megrázó erővel igazolta, hogy valami rendkívülinek, valami természetfölöttinek beavatkozása nélkül ember csak a lelki sötétségnek és a halál árnyékának csüggeteg vándora.

A mintaszerűen fejlett római jog teremtett ugyan külső rendet, de nem nyugtatta meg a belső embert. A görögöknek megcsodált képzőművészete nem volt egyéb, mint az emberi test szépségének bálványozása. A pogány bölcsészeti és költészeti alkotásai feltűnő szellemi erőről és fejlett művészi érzékről tanuskodnak; de ha olvasásuk után eloszlik az értelmi és érzelmi gyönyör titokzatos köde, nem nyujtanak vigaszt; nem tudják kijelölni a földi élet célját; nem mutatnak örök érvényű eszményeket, amelyekért küzdeni mindenkinek érdemes; és engedik, hogy az ember magasabbrendű élet gyönyöre s örök jutalomra érdemes tettek tudata nélkül tántorogjon az enyészeti örvénye felé.

Kellett tehát valaminek jönnie. Még a rómaiak legnagyobb tekintélyű nemzeti költője is, mikor az évszázadok egészen új rendjének születéséről énekel, mintha sejtje egy jobb kor érkezését.

És a népek várakozása beteljesedésének kora érkezett. Megjött az örömhír: az evangelium. De mit használ, ha ott marad Sion hegyén, végig szalad a Jordán völgyén és visszhangzik a Genezáret tavának partjain, de nem jut el a népekhez, melyek a világosságot várják.

A földről távozó Mester parancsot ad tanítványainak: „Menjete az egész világra és hirdessétek az evangeliumot minden teremtménynek”. De hát ezek a tudomány és társadalmi tekintély nélküli emberek vigyék a nemzetekhez? Ezek, akik még nem is képesek felfogni azokat a nagy célokat, melyekért a golgotai áldozat végbement. Polgári egyszerűségükhöz illő szerénységük álmodni sem mer nagyszerű hivatásokról.

De elérkezik az első pünkösöd napja. „A tanítványok egy akarattal ugyanazon helyen valának. És lőn hirtelen, mint egy sebesen jövő szélnek zugása. . . . És eloszlott nyelvek jelenének meg nekik, mint a tüzláng, mely leszáll mindenikökre. És betelének mindnyájan *Szentlélekkel* és kezdének szólni különböző nyelveken”. (Apost. esel. II. 1—4.) És végbement a világtörténet legnagyobb csodája. A Szentlélek leheletének érintésére eltűnik a féltékenység,

megvilágosodik az értelem. Közkincs lesz az örök bölcsesség tudománya; nyelveket tudnak, akik ilyeneket soha sem tanultak. Kész misszionáriusok. És mennek. Szembeszállanak nagynevű bölcsészek tudományával, a népek babonáival, országok előítéleteivel, fejedelmek zsarnoki hatalmával s egyedül a szóbeli oktatás fegyverével meghódítják az evangelium számára a legdurvább népeket úgy, mint a legműveltebbeket. És az első pünkösöd szelleme új erkölcsi világrendet teremt s megváltoztatja a föld színét.

De ez a pünkösödi teremtmény szellem még a mai napig sem fejezte be szép művét. Mert van az embernek lelke. Ez a mi büszkeségünk. De meddig? Nem bizhatunk meg benne sem. Olykor a test és vér lehelete az öntudatlanság mélyébe sodorja. Nekünk tehát egy külömb Lélekre, arra a nekünk való, de nem belőlünk való *külobb Lélekre* van szükségünk, mely a tökéletesség és eszményiség magaslatairól jön felénk: ez a Szentlélek.

A szeretet közös érzése, az élet és a közjólét nagybecsülése és előmozdítása, a közvagyon tisztelte és védelme, az isteni törvények feltétlen tisztelte és érvényesítése: ez a pünkösödi Lélek munkaterve. Ennek valamikor mind meg kell valósulnia. Oh, sok dolga van még annak a Szentléleknek, mert messze van még az ő végleges és általános diadala!

Pedig naponként imádkozva emlegetjük: „Jőjjön el a te országod!”

Ennek a Léleknek kell ránk szólnia; ennek a Léleknek kell minket elfoglalnia s minket önmagunk ellen, az önzés, a testiség, a kapzsiság, az irigység, a faji elkülönülésből származó bizalmatlanság, a többségnek a kisebbséggel érzetelt hatalmaskodása és még sok-sok minden ellen megoltalmaznia.

Neki kell megoltalmaznia az embert, hogy ne logyen öntudatlan bámulója, se utánzó majma minden örületnek, akár a külsőségek divatában, akár az irodalomban, akár a színpadon, akár a művészetekben, akár pedig társadalmi szokásokban nyilvánul meg az.

Neki kell megoltalmaznia az erényt a bűn ellen, az ártatlanságot a bűnös szenvedély ellen.

Az ember lelke ugyanis nem elég ömagának, hanem felülről jövő, megvilágosító, megerősítő és vigasztaló Lélekre van szüksége. Ez gyújtja ki benne az igazság eszményéhez való rendületlen ragaszkodást; ez neveli a lelki ismeretet, finomítja az érzést, szóval: nevel belőle embert.

Ennek a Léleknek kell segítségünkre jönnie, hogy mindenki megtalálja életének természetes békéjét; a magában lévő, de talán lappangó

ősjóság tevékenységi és érvényesülési körét; hogy a szelíd, csendes megelégedés hozza el a mások hasonló állapotának megbecsülését és így kialakuljon s uralomra jusson az intézményes *társadalmi szeretet*.

Csak az esztelen mondhatja szívében, hogy nem vágyódik boldogság után. Mindenkinek legédesebb álma: a boldogság. Csakhogy ahoz, hogy a boldogság feltételeit tisztán lássuk, oda tisztult belátás kell. Ezt pedig a pünkösödi Lélek adhatja meg.

Ennélfogva különösen a mostani észbontó viszonyok között feltétlenül ebben a fohásban kell találkozunk: *Jőjj el Szentlélekisten.*

K. L.

Gondolatok a püspökjövetelhez.

Ugy értesültünk, hogy Erdély püspöke elhagyja gyulafehérvári ősi rezidenciájának vakos falait s ellátogat a székely pusztaságba, székely hivei közé.

Ezt zugják a gyergyói fensíkon. S mint új hír megtorpadt lelkünket pillanatnyilag figyelmessé teszi. Régi vágyaktól csendül szívünk a hirnek fényt villantó légkörében ezen a bánattal s gondtól megavasodott isteni völgyecskében. Mintha ürességbe, sötétségbe, kedvtelenségbe pattanna egy szikra, mely újfajta világosságot, újfajta tartalmat óhajtana létbe csalni, életre keltetni, mely vágyainkkal egygyé szeretne olvadni, egygyé kívánna lenni e nép jövő munkájában.

Aki jön, nem először jön közénk. Sokszor jött már. Könnyedén, szeretettel vágyott ide ismerősei, jó hivei közé. Felülről figyelt, vizsgálta vezérkarával hivei küzdelmét, vágyát, buzgóságát, hibáit, előnyeit s hanyatlását. Lelki vagy testi fogyatkozásait okaiban állapította s állapíthatta meg nemesen érző lelkében. Irt s vigaszt hozott a sebekre. Gyógyított a bánkódó lélekben. Felemelte, irányt s erőt adott a gyengének, homályt oszlatozott, fényt gyújtott a kételkedő elméjében. Áldással növelve erősen s biztosan álló intézményei keresztényi szellemét, a mindig politikamentes lelki várait. Tanácsot adott polgári és legközelebbi bizalmasainak úgy, mint hivei tömegének.

Most is jön sok élettapasztalattal, de sok váddal, amely ott terped arcán vadjával a létűnt s jövő időknek. Jön erős bizó lelkével, de telve aggályokkal, az ismeretlenség bizonyos nehézségeivel terhelve lelkében. Ma minden köznek, minden egyesnek, minde falunak más a nehézsége és oka s ez a felülről való megismerést megnehezíti. Mi sem ismerjük egymást s félünk egymásnak rólunk való gondolatától.

Nem lehet ma az emberek s egyházak fájaldalmát, felfogását avagy elfogultságát olyan könnyen megállapítani, nem lehet nehézségekből való kivezetést távolról megmutatni; kétségek, szenvedésükre s esetleges tévedéseik s azok kikezdésére reá tapintani. Változó s nehezedező idők erősen hatottak mindenre, így az egyesek, valamint vezetők lelkére is.

A lélek útjait, a földalatti üregeket mélyen aláhelyezte a meglepetve, a készületlenül ért nehézségek s sokféleségek nagy súlya. Reá

A Laurentzi bodegában

állandóan frissen csapolt poharas sör és kitűnő zóna kapható!

nem készült s így nem élt gazdasági élet mellett jött egy nem várt gazdasági krízis, mely gyöngye lelket talált, gyöngye alapon. Mely most pusztít, öl és sodorni akar. Így nehezebb a jelen pillanata. Nehezebb a rossz irányban, régi kicsinyes felfogásban burkolózó s készületlenül talált társadalmi vezetőknek, avagy a nyomor s nélkülözésektől félig elcsigázott vezetőknek a helyzete a kötelesség teljesítésében. Az emberi szenvedések, tévedések, nélkülözések erősen reáfeküdtek a jellemre s a kilátást korlátozzák, sok helyen kicsinyességet is jelezve.

Pedig a mai helyzet tisztulási folyamat, mely a multat bántatja, de még nem tudott szebb utat kezdeni.

Régen is várt főpapot e vidék, öröm gyuladott ki szíveinkben, hiszen időt, alkalmat adott, hogy az ember önmagára találjon. Hogy megnyerje a főpap lelkén keresztül azt, amire lelkileg s ezzel testileg is szüksége van. Meg is értették az erős s elhatározásaiban határozott főpapot szeretetében, gondolatainak irányító tanácsaiban, intézkedéseiben s nehézségek eloszlására szolgáló határozó ténykedéseiben keresztül. Most is meg fogják érteni.

Igaz, könnyebb volt az idők járása s érzékenyebb a lélek a befogadásra s a megértésre. De a szép életre-törekvés, a jónak, üdvösnek elérése most is a székely nép tömegeiben

mint vágy erősen ég. Szép, rendes, büszke életet akar élni akar gyerekeire reá hagyni e nép a kath. vall s égisze alatt. S ezért van reményünk a jövőhöz. Hiszen az ő költője mondotta: „Ember, küzdve küzdj és bizva bizzál.”

Bár a nehézségek, a nagy megrázkódtatások s ezerféle bajok között, melyen keresztülment s a mai helyzetébe állított e nép s egyháza, többször látogatták volna meg a dolog anyagi intézői közül is felülről. Ezáltal tanácsukkal s a helyi dolgok tiszta felfogásában, elintézésének eszközésében, segítségére lehettek volna egyházaknak, intézményeknek. Nem lett volna sok dolog keresztezés által balsikeres.

Tudja ma mindenki, hogy külső okok, gazdasági nehézségek s sokminden nehezítették el a helyzetet, de tenni kell, ha élni akarunk.

Az állam is segíteni akar a népen. Mi pedig remélünk egy jobb jövőt. Hiszen a nép atyja s védője örökös felettünk az erdélyi püspök fenkölt személyében.

Ilyen gondolatok után százszoros, sőt többszörös örömről a nagy püspök érkezéséről szóló hírek felett. Meglátjuk újból jóságos arcát, érezzük közlő szeretetének mélységét s megértő szívének jóságát.

Ünnep lesz a gyergyói falvakban.

Iff. Józsa Sándor.

Doumer elnök temetése.

Franciaország és az egész művelt világ mélyszégyenének megnyilvánulása mellett kísérték csütörtökön utolsó útjára Doumer halmait.

A hosszú utvonat, amelyen a gyászmenet elvonult, már a kora reggeli órákban megszállta Páris lakossága. A házakon gyászlobogók lengenek, az utcai lámpák égnek, de üvegjeiket gyászfátyol borítja. Az eső, amely szerdán szakadatlanul esett, elállt, de az eget sűrű, szürke felhők takarják.

Pontosan 8 órakor elindul az Elysées palotából a temetési menet, amelyet lovasgárdisták nyitottak meg. A gyászkocsi után közvetlenül a család tagjai és az elhunyt bizalmas barátai lépdelték. Mögöttük az új elnök: Lebrun, utána a belga király, a walesi herceg, Pál szerb herceg, az aostai herceg, Annam (francia gyarmatbirtok) császára, továbbá a külföldi államfők képviselői, majd a törvényhozás két házá-
nak elnökei következtek, utána a francia kor-

mány tagjai, élükön a miniszterelnökkel. Azután jöttek a diplomaták, szenátorok és képviselők, magasrangú bírák, akademikusok, tábornokok és a különböző városok, testületek küldöttségeinek végelethetetlen sora. A gyászkocsi előtt koszorúktól roskadó hat kocsi haladt.

A gyászmenet fél 10-kor érkezett a Notre Dame székesegyházba, ahol a holttestet beszentelték. A gyászmisét Verdier bíborosérsek mondotta. A gyászszeretartás után ismét feltették a koporsót a gyászkocsira és a menet újra megindult ugyanabban a sorrendben a Pantheon felé, amely előtt magasra helyezett emelvényen mondta el Tardieu a gyászbeszédet.

A temetés ideje alatt — kivéve a menet utvonatát — az egész város csaknem teljesen kihalt. Hivatalok, iskolák, üzletek zárva. A katonaság sorfala mögött százazrekre menő tömeg. Ahol a menet elhalad, — mindenki sir. A zenekar Chopin gyászdinulóját játssza.

A Pantheon előtt tartott beszédét Tardieu így vezeti be:

— Franciaországot immár másodszor éri az a csapás, hogy gyilkos kezek oltják ki elnökének életét. A világ egyhangú felháborodással ítéli el ezt a gaztettet, amely hitvány és gyalázatos cselekedet, mert olyan embert ért, aki maga volt a béke, bölcsesség és jóság.

Hosszan ismertette ezután Tardieu az elnök közéleti szereplését, egyéni tulajdonságait, érdemeit, megemlítve, hogy a világháború négy fiát rabolta el. Egész Franciaország népe közös érzelemmel egybeforrva gyászol, a gyászában is példás nyugodtságot és önfegyelmézést áruel.

A gyászbeszéd elhangzása után a helyőrség és egyesületek tagjai elvonultak a katedrális elé. Majd a koporsót a Vaugirard-uti temetőbe vitték, ahol a családi sírboltban helyezték el.

HIREK.

— Bérmlás. Az előre megállapított tervtől eltérőleg a bérmlás Gyergyószentmiklóson nem május 16., 17. és 18. án, hanem május 15. és 16. án, Pünkösöd vasárnapján és hétfőjén lesz, amikor is Püspök Urunk akadályoztatása miatt Zomora Dániel püspöki vikárius fogja a bérmlási szentséget kiosztani.

— A fagyos szentek első napja dérről, a hegyeken kevés hóval, mely azonban már a déli-
elöltti órákban elolvadt — köszöntött be. A nap folyamán szél tette kellemetlenné a szabadban való tartózkodást. A késő esti órákban megindult eső szakadatlanul tartott harmadnapig.

A levegő lehülése a növényzetben kárt nem okozott. Annál nagyobb kárt szenvedtek gazdáink avval, hogy az amugyis nagyon megkésétt mezei munkákat az időjárás is hátráltatja.

Különben az időjárás jobbrafordulását várhatjuk, amennyiben a budapesti meteorológiai intézet péntek déli jelentése szerint jobbra derült idő további mérsékelt felmelegedéssel várható.

— Orvosi hír. Dr. Csiky János orvos külföldi tanulmányutjáról a jövő hételején hazatér és rendeléseit szerdán, május 18. án megkezdi.

— Előadás vetített képekkel. Csáki Mihály, a helybeli liceum földrajztanára a zárda növendékeinek a liceum természettani előadó termében vetített képekkel kísért érdekes előadást tartott a Gyilkostó eredetéről és fejlődéséről. Az előadáson jelen volt a gimnázium és az elemi iskola tanári és tanítónői kara. Az előadást a jelenlevők élénk érdeklődéssel hallgatták végig.

A csikországiak a köteleki bucsun találkoznak.

„Tiszán innen, Dunán tul,
Ott sütik a kis malacot
Bükkfanyáron, faparázson,
Tiszán innen, Dunán tul
Csókot kérnek a legények a
lánytól!”

Régi időkben, az 1890-es évek elején történt az elmondandó esemény. Megértés okáért a cimben irt községet kell felkeressük, hogy hát az a jelzett időben hol létezett? Létezett és ma is megvan Jásznagykunszolnok megye tiszaroffi járásában. A nóta még nem volt meg, hogy: „Messze, messze Csikországból...” de Csikországból teljes épségében virágzott.

*

Boldog idők voltak! A székely ember, ha tanult, el tudott helyezkedni. Szívesen fogadták: Tiszán innen, Tiszán tul; Dunán innen, Dunán tul.

Törvényszéknél, járásbíróságoknál, pénzügyigazgatóságoknál, adóhivataloknál, egy-két csikországi székely ember mindenütt volt.

A csikországi tanítóképzőben végzett kántorok és tanítók minden járásban akadt kettő-három.

A ditrói polgári iskola, a csikországi és az alföldi gazdasági iskolák csendőrmesterrel, pénzügyőri szemlésszel és pénzügyőri biztossal ellátták az innen és tul jelzett tartományt.

*

Az 1890-es évek elején a tiszaroffi kir. adóhivatalnál turom a pénzügyi dolgok árát. Négyen vagyunk: a pénztárnok, ellenőr és két

adótiszt. Rendes és jófizető községeknek vannak. Van helyben dohánybevéltőhivatal. Dohány dolgában nincsen kiadásunk. Elég dohányt ad a dohánybevéltőhivatal. Befektetés a szivarkapapír, vagy egy cseréppipa és egy pipaszár, az előbbi, ha el nem törik, eltart egy évig is, az utóbbi még öt évig is.

A megélhetés olcsó. Sok jó hal van a Tiszában. A hal életében eleget volt a vízben, holta után bort kíván. Bor pedig elég van, a jó kerti borok képében. A buzakenyér elsőrendű, mert nem gőzmalomban őrlik a buzát, hanem Tiszabura községekben, a tiszai malom végzi az őrlési munkát.

Mészárosra nem szorul a község, mert télen a disznótorok elegendő hústételt adnak, nyáron a tyukok, csirkék minden udvaron százával vannak.

Boldog megélhetési módokat!

*

Az adóhivataloknál 350 közvetlen adófizető van. Azaz olyan adófizető, aki 100 frton felül fizet adót. Ezért abban a kedvezményben részesül, hogy adóját az adóhivatalnál és nem a községnél fizeti.

Berzeviczy Albert köteleki plebános ur a közvetlen adófizetők diszes csoportjához tartozik. 200 frt évi adóját négy részletben szigorú pontossággal fizeti.

Az 1892-ik évi augusztus hó 1-én egy negyedévi adóját befizeti és azon kezd, hogy Urak! Augusztus 15-én Nagyboldogasszony napja van, márpedig a Jászság és Kunságban tudva van, hogy akkor Köteleken bucsu van!

Az urakat ezennel ünnepélyesen a bucsura

meghívom! Az ut nem kerül semmi költségbe. Tudvalevő dolog, hogy Tiszaroff a Tiszának a keleti, Kötelek a nyugati partján van és két kilométer távolságra van lefelé menve a Tiszán.

Hogy a révnél se legyen kiadásuk az uraknak, egy hat evezőre berendezett csónakot, hat béréslegény evezése mellett augusztus hó 15-én reggel hat órakor az urak után küldök. A csónak a tiszaroffi parton kiköt és az urak kényelmesen a köteleki bucsura leveznek.

*

Augusztus 15-én reggel pont hat órakor a csónakba ül a tiszaroffi kir. adóhivatal tisztikara. A Tisza nem zavaros. Víze nem zajlik. Szép nyári nap van. Hárman pipára gyujtanak. Jőmagam még a szivarkázásnál tartottam és egy szivarkára én is rágyujtottam. Csónakunk oly füsthomályba burkolózott, hogy távolról úgy lehetett látni, mintha az első gőzhajó próbajárását most tenné meg a Tiszán!

A köteleki plebániához egy holdasnál nagyobb kert tartozik. A kert vége a tiszagáttól úgy husz méterre van. A kert végén egy kis kapu van és a csónakból való kiszállás után a kiskapun bementünk a kertbe. A kert a legnagyobb kényelemmel van berendezve. A plebános ur nagyon szívesen fogad és egy diszes lakásba bevezet.

A reggeli elfogyasztása után széttekintek a kertben. Azután a kertből kimegyek és a közelben lévő templom felé tartok. A nyolcórás mise folyt és hallom, hogy „Hozzát fohászokunk...” kezdetű éneket énekelik.

Ennek az éneknek Csikországi a szülőhelye és ezt csak csiki ember énekelheti. A

— **Uj rendelet a kisértségeről.** Iorga miniszterelnök, mint közoktatásügyi miniszter rendeletet intézett a középiskolákhoz, a IV. osztályos tanuló kisértsége tárgyában. A rendelet szerint ezentul csak román nyelvből és matematikából lesz e vizsga írásbeli és szóbeli, míg történelemből, földrajzból és a francia nyelvből csak szóbeli vizsgát fognak tenni a tanulók.

— **A Székelyek Kolozsvári Társasága** a közelgő iskolai év bezárására való tekintettel, felhívja azon szülők figyelmét, kik fiaikat ipari pályára szánták, hogy lépjenek érintkezésbe a Társaság titkári hivatalával, Cluj, str. Cogălniceanu No. 7. Üresedés van már most: városi szücs, kesztyűgyári, cipész és asztalos tanoncok részére.

— **Az estélyeket ezentul Bukarestben engedélyezik.** A Iorga-kormány, amely állandóan a kisebbségek iránt liberális szelleméről szónokol, április 28-án egy olyan rendeletet küldött az ország összes rendfenntartó elemeinek, mely az ostromállapotot idézi fel.

A belügyminiszteri intézkedés kategorikusan kimondja, hogy a jövőben a szintársulatok előadásait kivéve, minden egyes estély kérvényét a belügyminiszterium hagyja jóvá, a kolozsvári művészeti inspektorátus, illetve Isac Emil művészeti felügyelő véleménye alapján.

A sérelmes intézkedés olyan megpróbáltatásoknak teszi ki a magyar, illetve a kisebbségi kultúrtenyezőket, ami csak egy célt szolgálhat: a kulturális megnyilatkozások számának csökkentését.

— **Az ásványvizek újabb taxája.** Az egészségügyi miniszter körrendeletet küldött szét, hogy április 29-én a hivatalos lapban rendelet jelent meg az ásványvizek újabb taxájáról. E szerint minden forgalomba hozott ásványvíz literje után 20 bani fizetendő, amely összeget minden hó végén kötelesek az ásványvíz vállalatok lefizetni. Az eladott ásványvízről havonként összesítő kimutatás készítendő, amelynek alapján rovandó le ez a literenkénti újabb 20 banis taxa, ami különben azt jelenti, hogy tönkreteszik a borvízkereskedelmünket is. Ezt nem lehet kibírni. Az eddigi magas adók, taxák és a legkülömbféle megterhelések között újabb nyomorgatások csak siettetik teljes gazdasági összeomlásunkat. A fenti taxa az üveges töltésű borvizekre vonatkozik.

— **Olcsóbb lesz a postai díjszabás.** A jelenlegi postai díjszabás módosítás alá kerül. A tervzet értelmében az ujságok viteldíjtétele ma-

rad a mostani, csak a súlyegység változik 50 grammról 100 grammra. A katonák, intézeti növendékek a jövőben még olcsóbb viteldíjat fizetnek leveleikért. Képes lev. lapok bélyegilletéke 4 lejről 3 lejre csökkent. Pénzes utalványok legmagasabb értéke 10 ezer lejről 30 ezerre emelkedik, ezzel szemben a díjszabás csökken. A csomagforgalomban expressz forgalmat vezetnek be. A díjtételben itt is redukeciók lesznek. Helyi táviratokban egy szó 1 lej.

Kereskedők és iparosok számára a táviratforgalomban kedvező ujtásokat fognak bevezetni. A sajtó távirat-vonalbérletek 50 százalékkal olcsóbbak lesznek.

— **A csiki pénzügyigazgatóság felfüggesztett minden kifizetést.** A csikszeredai pénzügyigazgatóság hirdető tábláján a következő magyar és román szövegű hirdetmény jelent meg: Értésítés. Argetoianu pénzügyminiszter ur rendelete értelmében egy újabb fizetési módszer kialakulásáig felfüggesztetik mindennemű kifizetés, legyen az utalvány, vagy nyugdíjkiadvány alapján folyósított összeg. Ezt tudomására hozzuk a közönségnek azért, hogy sikertelenül ne próbálkozzanak az irodában. Ilescu s. k. pénzügyigazgató.

— **A romániai kegyes-tanítórend felvételi pályázatai.** A kegyes-tanítórend ez évben V., VI. és VIII. osztályt végzett tanulókat vesz föl. A rendbe belépni óhajtok folyamodványaikat 1932. június hó 15-ig Piarista Rendőrőnkötség, Cluj—Kolozsvár, Str. Universității 5. címre terjesszék be. A folyamodványnak a következő részekből kell állania: 1. Kérés a felvétel iránt. 2. Keresztlevél, ha már bérmlákozott, bérmlási bizonyítvány, állami anyakönyvi kivonat, állampolgársági bizonyítvány. 3. Erkölesi bizonyítvány az intézet igazgatójától, vagy hittanárától. Ha a folyamodó már előbb valamely szemináriumban, vagy szerzetben növendék volt, a szeminárium igazgatóságától, vagy a szerzetes rend főnökétől kell erkölesi bizonyítványt becsatolni. 4. Iskolai bizonyítvány az utolsó teljes évről és a folyó tanév két évharmadáról. 5. Orvosi bizonyítvány arról, hogy a folyamodó szerzetes-tanári pályára testileg alkalmas. 6. Szülői nyilatkozat arról, hogy beleegyeznek gyermekük pályaválasztásába.

— **A állami kiutalások új rendje.** Bukarestből jelentik: Poisson francia megbízott indítványára az állami kiutalások a jövőben a következő rendben történnek: minden hónap 1—10 napjának bevételeiből a sürgős anyagi kiadásokat, 11—20-iki bevételeiből a legsürgősebb ki-

adásokat fedezik, míg az utolsó 10 nap bevételei kizáróan a tisztviselők és nyugdíjasok fizetésének és illetményeinek folyósítására fordíttatnak. Fedezetlen fizetésre utalvány többé ki nem adható.

— **A legnagyobb kincs.** Jakob Liebermann 87 éves newyorki koldus huszévi vakság után a londoni szemészeti kórházban sikeresen végrehajtott műtét után visszakapta látását. Midőn szeméről levették a kötést, így kiáltott fel: „Most Rockefeller hozzám képest nyomorult szegény csavargó!”

— **Vesztett gyermek összeharapta osztálytársait.** Az udvarhelymegyei Makkfalváról az elemi iskola egy egész osztályát felszállították a kolozsmegyei Pasteur-intézetbe. Makkfalván ez előtt pár héttel az utcán szabadon futkározó vesztett kutya megharapott egy gyermeket. Szüleinek azonban nem mondotta meg. Néhány nappal ezelőtt az iskolába a gyermekén kitört a vesztettség, rárontott osztálytársaira, akiket véresen összekarmolt. A tanító az egész osztályt felpakolta és beszállította a kolozsvári Pasteur-intézetbe, ahol kezelés alatt állanak.

— **Harc a káromkodás ellen.** Mary Hubbert Ellis, a filadelfiai ifjúsági szövetség elnöke mozgalmat indított egy elavult törvény felújítása érdekében, amely a káromkodást adóztatja meg. Minden egyes káromló szóért 50 cent pénzbírsággal sújt. Javaslátát azzal indokolja, hogy a káromkodási bírsággal olyan óriási jövedelmet lehet elérni, hogy mellette minden más adó fölöslegessé válna és a pénzügyi év többellett zárulna. Ismeretes ugyanis, hogy Amerikát ebben a költségvetési évben jelentékeny deficit fenyegeti. Érdekes, hogy Magyarországon a Bethlen-féle rendtartás egyik rendelete a nyilvános káromkodás, köpés szigorú büntetését hozta be, amikor a rendőrök, detektívek egyre-másra vitték be s büntették meg az elvadult erkölcsű embereket — pár nap múlva bérkocsialások körül is járhatott megbotránkozás nélkül mindenki.

— **Hetvenötezeréves ember.** Palesztinában Athlit mellett egy angol-amerikai antropológiai expedíció három, a neandervölgyi korszakhoz tartozó jól kifejlett felnőtt ember csontvázát talált, amelynek korát 75.000 évre becsülik. Vezető amerikai tudósok kijelentették, hogy a lelet korszakalkotó fontossága az antropológia történetében. A neandervölgyi volt a legelső ma ismert embertípus, mely a késő jégkorszakban élt Európában, ő volt az első rendszeres barlanglakó ember. Nevét onnan nyerte, hogy a Düsseldorf melletti Neandertalban találták meg először maradványát.

legegyszerűbb következtetéssel rájövök, hogy itt vagy a kántor, vagy a tanító feltétlenül csiki székelyember lehet. Miután a mise végefelé járt, a templomba nem mentem be, hanem a kórus ajtaja előtt kezdettem sétálni. Aközben a misének vége lett és a kórusból lejövéket szemügyre veszem.

*

Nemsokára egy fiatal ember jön le a lépcsőn és egy másikkal arról beszél, hogy: tanító barátom, az a Csikországból hozott ének olyan szép, hogyha minden vasárnap mise alatt énekelitek, a tanyáról esőben, sárban, porban, mindig bejövök!

A két fiatalemberhez csatlakozom. Bemutatkozás: Ferenczy kir. adótiszt Tiszaroffról. Buray Bertalan, báró Baldácsy-féle alapítványi uradalmi gazdatiszt. Veress József helybéli tanító. Társalgásba kezdek: Tanító ur szűkebb körű hazája amint veszem észre, Csik, esetleg Háromszékországa lehet. — Eltalálta — mondja Veress tanító: Csikországból, Csikszeredából való vagyok.

Eközben Buray Bertalan veszi át a szót: Adótiszt ur! Mi ismerjük egymást. A multkor voltam Tiszaroffon és az uradalom adóját rendbehoztuk. — Az igaz Buray ur. Buray: Akkor megállapítottuk, hogy az adótiszt ur gyergyói góbé. — Igaz, igaz kedves barátom!

Veress: Sohasem gondoltam volna, hogy ma, a köteleki bucsun négyen legyünk Csikországból. — Érdeklődni kezdem. Kik leszünk tanító ur? — Erdélyi a helybeli segédkántor Csikszögödről. Kóródy Elek (Pius) minorita nagy-

bányai főgimnáziumi tanár Csiktusnádról.

*

Csikországiakul a bucsus ebédet kívánságunk szerint külön asztalnál fogyasztjuk. Az ismerkedés szálain közeledünk egymáshoz. Meg lesz állapítva, hogy mikor én 1877—1878-ik tanévben Csiksomlyóm I-ső gimnázista voltam, Kóródy Elek VIII-ik osztályos volt. Birtha József, Laczkó Albert stb. voltak osztálytársai. Már emlékszünk egymásra. Meg lesz állapítva, hogy az 1884—1885-ik tanévben, amikor én VIII-ik osztályos voltam, Erdélyi III-ad éves, Veress II-od éves képezdész volt. Teljes az egymásra való emlékezés.

A jó hangulat növekedésével olyan egyes eseményeket vettünk emlékezetbe, hogy teljesen a tanulókori hangulatba jutottunk. Kóródy tanár indítványára székelyes kiejtéssel és székely szójárás szerint kezdtünk beszélni. Hát egyszer azon vesszük észre magunkat, hogy a vendégsereg asztalunkat körülveszi.

A székely társalgáson bámulnak, tapsolnak. Az egész társaság baráti poharat iszik velünk, éljeneznek! Ti vagytok az eredeti magyarok! Áttila népe! Bem vitéz katonái! Az Isten éltesen sokáig!

*

A vacsora olyan hangulatban folyt le a kerti fák alatt, hogy ahhoz hasonlót Kőtelek népe nem látott!

Hangzott a divatos nótá kivilágos virradatig:

Tiszán innen, Dunán tul,

Csókot kérnek a legények a lánytól!

Ferenczy Dénes.

Legjobb bérma-ajándék

egy szép **imakönyv**. Tekintse meg Márk István könyvkereskedésében, hol már 25 lejtől kezdve keménykötésű szép imakönyvet vásárolhat.

* **Kiadó!** Az Unió-utcában Rizolinál két nagy üzlethelyiség raktárakkal és az emeleti lakás mellékhelyiségekkel. 3—2

* **Méh kaptárak** eladók. Érdeklődni lehet Márk István könyvkereskedésében. 3—1

Az Uránia mozgó hirei.

14., 15., 16-án, pünkösd ünnepén egy igazi közönség-filmet hoz ki a mozi.

Lábak előnyben

látványos, pazar filmvigjáték, melynek hőse a világ legnagyobb mulattatóinak egyike: Harold Lloyd. Chaplin és Malek mellett a nagyszerű triász egyike **Ő** s hogy melyik nagyobb, melyik dicsőbb, szinte lehetetlen eldönteni. Bárhogy is áll a dolog, kétségtelen, hogy ez a filmje az egész világon különleges sikert aratott, mert hisz szerencsésen oldotta meg a legnehezebb feladatot; a szép, a humoros, a nagyszerű s az izgalmas élmények sorozatának egyetlen filmen való hiánytalan kiteljesítését.

2 órai páratlan élvezetet jelent e film megtekintése.

21., 22-én, szombaton és vasárnap

Riválisok.

Hatalmas dráma.

SPORT.

„Kolping — C. S. C. Szereda.

Bíró: Mátyus.

Vasárnap, f. hó 8-án a kedvezőtlen idő dacára szépszámu közönség előtt mérte össze erejét a két város futbalcsapata „Csik vármegye legjobb csapata” címért.

A mérkőzés a nagyobb szerencsével játszó Kolping győzelmével végződött.

A szélből támogatott gyergyói együttes meglepő gyors iramu játékba kezd. Pár pernyi változatos mezőnyjáték után kezd fokozatosan felnyomulni és állandó ostrom alatt tartja a vendégesapat kapuját. A C. S. C. kapusa azonban bravúrosan ment.

A mind jobban erősödő szélvihar nyomában megjelenik a közönség réme, az eső. A könnyebb ruhás tábor (szégyen a futás, de hasznos) a vásártérre elhelyezett bódék alá menekülnek, míg a fanatikussabbak a magukkal hozott esernyő és köpeny védelme alatt izgatottan lelik a gyergyói pályán régen nem látott izgalmas és gyorsiramu játék kimenetelét.

A 43. percben Fegyveressy ideálisan szökteti Duntit, aki a kifutó kapus mellett védhetetlen lövéssel megszerzi Gyergyó részére a vezető gólt. 1:0 Gyergyó javára. A közönség felujjong és már kárpótolva érzi magát a félig átázott ruhájáért. — Pár pernyi változatos mezőnyjáték után a félidő véget ér.

Szünet után a vendégesapat kezd. A vezetést azonban újból a K. veszi át és a 8. percben Zárug a második gólt rugja a vendégek hálójába. 2:0 Gyergyó javára.

A C. S. C. nem csügged el. Erős ellentámadásba megy át és szebbnél szebb kombinációju támadással közelíti meg a K. kapuját. Támadásaikat azonban a Bazilidesz-Kovács hátvédpár biztosan szereli.

A szél és az eső kezd a játék menetére

nagy befolyással lenni. A kiszámítással irányított labdák a szél hatása alatt irányt változtatnak s a vizes talajon valóssággal koresolyáznak a játékosok. A vendégesapat továbbra is frontban van és a technika fölénye kezd mindjobban kidomborodni. Most má Puskás is akcióba lép és gyönyörű vetődéseivel sok biztosnak látszó gólt hárít el.

A 38 percben gyönyörű támadást vezet a szeredai együttes. A csatársor rajonalszerű előnyomulását a jobb szélső nehéz helyzetből küldött gyönyörű lövése zárja be, mely a hátvédtől akaratlanul akadályozott későn vetődő Puskás hasa alatt a háló jobb sarkában akadt meg. 2:1 Gyergyó javára. A vendégek továbbra is támadnak. Az eredmény, dacára állandó fölényüknek, változatlan marad. A mérkőzés C. S. C. támadással ér véget. Korner-arány 4:3 Szereda javára.

Mátyus bíró a mérkőzést igazságosan vezette le.

A szeredai csapat technikai fölényét a Kolping lelkes, gyors játékkal ellen-ulyozta. Puskás jó formában volt. Bazilidesz-Kovács hátvédpár bármely nagyvárosi csapatban megállná a helyét. A góllövőkön kívül jók voltak még Fegyveressy, György és Blénessy.

Pünkösdi vasárnap és hétfőn a vásárhelyi kerület egyik legerősebb csapata, a „Stopp 11” lesz a Kolping ellenfele.

A mérkőzést nagy érdeklődéssel várjuk annál is inkább, mivel Marosvásárhelyről 1926 óta futball-csapat nem volt Gyergyóban. Sz. D.

Az új monopol

szesztörvény

kapható a MÁRK könyvkereskedésben.

Raktáron állandóan és megrendelés szerint kapható részletfizetésre is kül- és belföldi **márványokban**, valamint szürke és rózsaszínű **trachit siremlékek** és **sirszegélyek**, a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelüig.

Szakszerű betüvésés bármely nyelven és héberben is

Barabás Gergely kőfaragómesternél

Lăzarea jud. Ciuc (Szarhegy).

Vállalok bármilyen **épület** és **kriptaépítéseket** a legegyszerűbbtől a legdiszesebb kivitelben, teljesen fagyálló anyagból.

Munkáimért írásbeli jótállással.

Szives megkeresésre árajánlattel, tervezéssel készséggel szolgállok.

Román állami osztálysorsjáték!

240.000.000 össznyeremény, 40.000 nyerőszám.

A nyereményeket cégem útján fizetik ki.

A sorsjegyek **Maros-, Csik-, Udvarhely** megyei főelárusítását átvettem és az árusítást már megkezdtem. Sorsjegyeket postán, pénz előzetes beküldése mellett küldöm.

Révész Ernő Târgu-Mureș Piața 47.

Csiki intézőség:

Smilovits Mártonnál
MERCUREA-CIUC.

Gyergyói intézőség:

Márk Istvánnál
GHEORGHENI.

Gyergyószentmiklósi elárusító: Márk István könyvkereskedése, Transsylvania Bank fiókja, Berkovits Lázár, Kahan I. könyvkereskedése.

Márk

márkája

márka

Különböző színű és nagyságu

gummilabdák

olcsó árban és nagy választékban

Márk Istvánnál.

Rejtvények.

Jelige: Fejtörő az elme sportja.

Számrejtvény.

Beküldte Nagy Erzsike, Gyergyó.

I.

10, 13, 32, 15, 18, 6, 26, 23. Ázsiai néptörzs.

25, 4, 16, 27. Üzem.

8, 18, 29, 23. Szép ez nyári éjjel.

31, 21, 22, 26, 19, 4. Kiveszében levő állat.

24, 11, 17, 5, 2, 22. Szétszóródott nép.

1, 28, 3, 14. Akit nem tegezünk.

12, 11, 9, 15, 29, 5. Ennek senkiséme örül.

7, 20, 30. Filmvállalat betűjele.

1—32. Petőfi egyik költeményének kezdete.

Betűrejtvény.

Sz. D.

II.

III.

IV.

B.Á. B.Á. B.Á.
B.Á. a Tó B.Á.
B.Á. B.Á. B.Á.

x L Egyszer volt
hol nem volt
még az ope-
renciás ten-
geren is tul
volt

Vi
a

A 16. számban közölt rejtvények helyes megfejtése:
Számrejtvény: I. Oh Manuel fölkel im Franciaország.

Betűrejtvények: II. Nőké az elsőség. III. Énekes koldus. IV. 1 cica, 2 cica, 100 cica haj (népdal.) V. Kényszerzubbony. VI. Egyenruha.

Helyesen fejtették meg: Nagy Erzsike, Ilyés István, Székely Kálmán, Bíró Béla Gyergyó.

Makulaturapapír

kilószámra kapható MÁRK
könyvkereskedésben.

Konverziós törvénykönyv

megérkezett a MÁRK könyvkereskedésbe.

Ára 35 Lei.

Csak 40 lej egy hónapban

és a legjobb könyveket olvashatja,
ha beiratkozik

Vajda Bözsi

49

kölcsönkönyvtárába

Str. Reg. Ferdinand 15. Telefon 15.